

Brusel 15. prosince 2015
(OR. en)

15356/15

ELARG 73
COWEB 150

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 15234/15 ELARG 70 COWEB 148

Předmět: ROZŠÍŘENÍ A PROCES STABILIZACE A PŘIDRUŽENÍ
– závěry Rady

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o rozšíření a procesu stabilizace a přidružení ve znění přijatém Radou dne 15. prosince 2015.

RADA PRO OBECNÉ ZÁLEŽITOSTI

ZÁVĚRY RADY O ROZŠÍŘENÍ A PROCESU STABILIZACE A PŘIDRUŽENÍ

1. Rada bere na vědomí sdělení Komise ze dne 10. listopadu 2015 o strategii rozšíření EU a zprávy o Turecku, Černé Hoře, Srbsku, Bývalé jugoslávské republice Makedonii, Albánii, Bosně a Hercegovině a Kosovu^{*}, jakož i závěry a doporučení v nich obsažené. Rada vítá skutečnost, že Komise věnuje větší pozornost aktuální situaci, poskytování podrobnějších pokynů a další harmonizaci podávání zpráv.
2. V souladu s obnoveným konsensem ohledně rozšíření schváleným na zasedání Evropské rady ve dnech 14. a 15. prosince 2006 a se závěry Rady ze dne 16. prosince 2014 Rada opakuje, že rozšíření je i nadále jednou z klíčových politik Evropské unie a přínosem pro mír, demokracii, prosperitu, bezpečnost a stabilitu našeho kontinentu. V této souvislosti Rada znovu poukazuje na jednoznačné odhodlání EU zasazovat se o evropskou perspektivu zemí západního Balkánu. Klíčovým partnerem v mnoha oblastech zůstává Turecko. Aktivní a důvěryhodná jednání o přistoupení, v jejichž rámci budou respektovány závazky EU a stanovené podmínky, přispějí k tomu, aby vztahy mezi EU a Tureckem dosáhly svého plného potenciálu.
3. V souladu s předchozími závěry Rady a v rámci kodaňských politických kritérií a procesu stabilizace a přidružení, který je i nadále společným rámcem pro vztahy se zeměmi západního Balkánu, Rada znovu potvrzuje, že s ohledem na obnovený konsensus ohledně rozšíření je třeba, aby existovaly spravedlivé a přesně vymezené podmínky a uplatňovala se zásada vlastních zásluh a aby EU byla ve všech ohledech schopna integrovat nové členy.

^{*} Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

4. Rada stále přikládá velký význam důvěryhodnosti procesu rozšíření, jež je i nadále zásadní pro udržení dynamiky reform. Veřejnou podporu a chápání výhod a povinností vyplývajících z rozšíření je třeba posílit prostřednictvím lepší strategické komunikace. Rada se zájmem očekává plán Komise a ESVČ ohledně zvýšení jejich úsilí a posílení opatření, jakož i pokračující zapojení členských států a partnerů v této oblasti. Rada vítá pokračující úsilí Komise o větší zaměření na řešení zásadních reform již v rané fázi procesu, zejména pokud jde o otázky právního státu, základní práva, hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost, a na posílení demokratických institucí a reformu veřejné správy.
5. Právní stát je jednou ze základních hodnot, na nichž je EU založena a která je ústředním prvkem procesu rozšíření i procesu stabilizace a přidružení. Klíčovou výzvou je i nadále posilování právního státu, mimo jiné prostřednictvím reformy soudnictví a boje proti organizované trestné činnosti a korupci, posilování základních práv, včetně práv osob náležejících k menšinám, nediskriminační zacházení s národnostními menšinami, jakož i boj proti diskriminaci zranitelných skupin, jako jsou Romové a lesbické, gay, bisexuální, transgender a intersexuální osoby (LGBTI). Rada je vážně znepokojena nedostatky v oblasti svobody projevu a sdělovacích prostředků, které by měly být řešeny rozhodně a účinně. Další úsilí je rovněž třeba věnovat podpoře rovnosti žen a mužů. Zásadní význam má řádné fungování demokratických institucí, které vyžaduje inkluzivní politický dialog a kompromisy, zejména v rámci parlamentů, a reforma veřejné správy. Musí být zajištěno příznivé prostředí pro organizace občanské společnosti. S cílem zajistit udržitelný hospodářský rozvoj je zapotřebí další úsilí o zlepšení správy ekonomických záležitostí, konkurenceschopnosti, podnikatelského prostředí, růstu a vytváření pracovních míst. Ve všech těchto oblastech musí být dosaženo náležitého provádění reform, které povede k hmatatelným výsledkům.

6. Základními prvky procesu rozšíření, jakož i procesu stabilizace a přidružení jsou dobré sousedské vztahy a regionální spolupráce, které přispívají k prosperitě, stabilitě, usmíření a k vytváření prostředí příznivého pro řešení otevřených dvoustranných otázek a dědictví minulosti. Obecně je zapotřebí trvalého úsilí o řešení neuzavřených dvoustranných sporů, včetně sporů týkajících se hranic, aby se zabránilo tomu, že tyto spory budou mít negativní vliv na proces přistoupení. Přetrvávající spory a otázky je třeba řešit v souladu s mezinárodním právem a stanovenými zásadami, a to i provedením právně závazných dohod, mimo jiné Dohody o otázkách nástupnictví.
7. Rada vítá pozitivní vývoj v oblasti jihovýchodní Evropy a západního Balkánu, pokud jde o regionální spolupráci, zejména pak vítá pokrok ohledně propojení v rámci regionu i s EU, včetně agendy v oblasti propojení. Plně podporuje iniciativy a struktury, které posilují inkluzivní regionální spolupráci. Rada rovněž vítá úsilí vyvíjené s cílem překonat dědictví minulosti, přispět k usmíření a podpořit inkluzivní regionální spolupráci, mimo jiné prostřednictvím podpory atmosféry tolerance a odsouzením všech forem nenávistných projevů nebo válečné rétoriky. Rada opakuje, že je třeba vyhýbat se jakýmkoliv zdrojům konfliktu nebo jednáním, jež by mohly nepříznivě ovlivnit dobré sousedské vztahy a mírové urovnání sporů. V tomto ohledu je zapotřebí trvalého úsilí, mimo jiné pokud jde o ochranu všech menšin, zajištění rovných práv pro všechny občany a řešení otázky pohřešovaných osob a navracení uprchlíků. Rada zdůrazňuje, že je nadále nutné zabývat se vnitrostátními případy válečných zločinů, jakož i řešit beztrestnost v souvislosti s válečnými zločiny a zajistit, aby byli pachatelé těchto činů pohnáni k odpovědnosti, a v tomto ohledu mimo jiné plně spolupracovat s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY), se zvláštní vyšetřovací komisí mise EULEX a se specializovanými senáty a podporovat jejich činnost.
8. Rada uznává, že pro občany je důležité zejména uvolnění vízového režimu, zároveň však vybízí Komisi, aby mimo jiné prostřednictvím svého mechanismu následné kontroly nadále pečlivě sledovala plnění všech podmínek, které byly pro uvolnění vízového režimu stanoveny. Rada vyzývá příslušné orgány, aby nadále aktivně usilovaly o přijetí všech nezbytných opatření proti zneužívání bezvízového režimu.

9. Rada zdůrazňuje rostoucí význam dalšího prohlubování spolupráce v zahraničněpolitických otázkách a postupného sbližování s postoji EU v oblasti zahraniční politiky, zejména pokud se jedná o důležité záležitosti společného zájmu, jako jsou například omezující opatření.
10. V souladu se směry stanovenými na neformálním zasedání hlav států a předsedů vlád ze dne 12. února 2015 a se závěry Rady o obnovené strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie na období 2015–2020 Rada připomíná význam posílené spolupráce se západním Balkánem a Tureckem v boji proti terorismu, zejména v boji proti nezákonnému obchodování se střelnými zbraněmi, proti financování terorismu a proti radikalizaci a v oblasti předcházení radikalizaci a posílení hraničních kontrol, přičemž by v tomto ohledu měly být co nejvíce využívány regionální platformy, jako je západobalkánská iniciativa pro boj proti terorismu a salcburské fórum. Rada vyzývá partnerské země západního Balkánu, aby posílily právní a operativní opatření proti nezákonnému obchodování se střelnými zbraněmi, zejména prostřednictvím lepšího využívání stávajících databází a výměny informací. Komise se vyzývá, aby se touto otázkou zabývala v rámci předvstupní podpory.
11. Rada oceňuje úsilí Turecka a zemí západního Balkánu, zejména Srbska a Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, o řešení uprchlické a migrační krize, jež daný region vážně zasáhla. Rada vyzývá ke zintenzivnění spolupráce mezi EU a tímto regionem, jakož i spolupráce v rámci regionu. Tuto situaci je nezbytné dále řešit, aby bylo možno určit osoby, které potřebují ochranu, poskytnout pomoc, zabezpečit vnější hranice EU, bojovat proti obchodování s lidmi a převaděčství migrantů a předcházet nelegální migraci. Rada vyzývá k tomu, aby se pokračovalo v provádění doporučení obsažených v prohlášení konference na vysoké úrovni o trase přes východní Středomoří a západní Balkán. EU využije finančních nástrojů a technické pomoci, které jsou v rámci procesu rozšíření a procesu stabilizace a přidružení k dispozici, včetně nástroje předvstupní pomoci (NPP II), s cílem posílit spolupráci a poskytnout podporu v této oblasti.

12. Rada připomíná pokračující finanční pomoc, kterou EU poskytuje procesu rozšíření a procesu stabilizace a přidružení, zejména v podobě nástroje předvstupní pomoci (NPP II), se zaměřením na klíčové priority a větší soudržnost mezi finanční pomocí a celkovým pokrokem dosaženým při naplňování předvstupní strategie, zvýšenou rozpočtovou podporu a určování prioritních projektů.

ROZŠÍŘENÍ

TURECKO

13. Rada znovu potvrzuje, že přikládá velký význam vztahům EU s Tureckem, které je kandidátskou zemí a klíčovým partnerem Unie, jak zdůraznilo nedávné zasedání vedoucích představitelů EU a Turecka. EU by měla být i nadále oporou pro turecké politické a hospodářské reformy. Rada vítá skutečnost, že nová turecká vláda nedávno opětovně vyjádřila odhodlání zasazovat se o přistoupení k EU. S ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady konaného dne 15. října 2015 musí být proces přistoupení oživen s cílem pokročit v jednáních v souladu s rámcem pro jednání a příslušnými závěry Rady. Rada v této souvislosti vítá, že dne 14. prosince 2015 bude otevřena kapitola 17 – Hospodářská a měnová politika. Rada je připravena plně podpořit Turecko v případě, že bude mít v úmyslu zintenzivnit úsilí o splnění kritérií stanovených pro zahájení jednání, zejména o kapitolách 5, 8 a 19. Rada bere na vědomí záměr Komise předložit v prvním čtvrtletí roku 2016 přípravné dokumenty týkající se několika kapitol, aniž je tím dotčen postoj členských států. Turecko může urychlit tempo jednání tím, že pokročí při plnění kritérií a požadavků uvedených v rámci pro jednání a že bude dodržovat smluvní závazky vůči EU.

14. Rada v této souvislosti a na základě výsledků nedávného zasedání vedoucích představitelů EU a Turecka vítá široké a soudržné strategické zapojení a pravidelný komplexní politický dialog v daném rámci, a to i na ministerské úrovni. Rada rovněž vítá spolupráci s Tureckem v klíčových oblastech společného zájmu a při řešení výzev, jako je migrace, boj proti terorismu, energetika, hospodářství a obchod, včetně celní unie, jak je stanoveno v závěrech Rady ze dne 16. prosince 2014. Angažovanost v těchto důležitých oblastech doplňuje přístupová jednání a Rada je připravena dále rozvíjet spolupráci s Tureckem v kontextu stanovených rámců. Rada vyzývá Turecko, aby v souladu s rámcem pro jednání zajistilo postupné sbližování se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU.
15. Rada vyjadřuje Turecku uznání za jeho velkorysost, pokud jde o přijetí více než 2 milionů syrských uprchlíků a řešení jejich potřeb. Rada vítá skutečnost, že dne 29. listopadu 2015 byl aktivován společný akční plán EU a Turecka pro uprchlíky a řízení migrace, který je součástí komplexní agendy spolupráce založené na vzájemné odpovědnosti, vzájemných závazcích a plnění úkolů. Rada očekává, že v úzké spolupráci s Komisí bude monitorováno jeho rychlé a účinné provádění s ohledem na dosažení výsledků, zejména pokud jde o zastavení přílivu nelegálních migrantů a rozbití zločinných převaděčských sítí.

16. Rada bere s uspokojením na vědomí, že Turecko v rámci sbližování s *acquis* EU dosáhlo dobré úrovně připravenosti v mnoha oblastech, zejména pokud jde o hospodářská kritéria. Vývoj v některých oblastech však vzbuzuje vážné obavy. Je naléhavě zapotřebí, aby Turecko odstranilo a dále řešilo významné nedostatky uvedené ve zprávě Komise, zejména v oblastech právního státu a základních práv. Je třeba urychleně přijmout opatření s cílem napomoci zejména tomu, aby přestala být ohrožována nezávislost a nestrannost soudů a aby byl zvrácen výrazný negativní vývoj v oblasti svobody projevu a svobody shromažďování. Rada s mimořádným znepokojením poukazuje na soudní řízení zahájená proti kritickým sdělovacím prostředkům, novinářům, spisovatelům, jakož i platformám a uživatelům sociálních médií. Rada vyzývá Turecko, aby zajistilo plné dodržování zásady dělby moci a lidských práv, včetně práv žen, dětí a příslušníků menšin, respektovalo svobodu náboženského vyznání a vlastnická práva a rovněž aby zlepšilo výkon všech rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Rada připomíná, že podle článku 46 Evropské úmluvy o lidských právech se smluvní strany zavázaly, že se budou řídit konečnými rozsudky Soudu ve všech případech, jichž jsou stranami. Přednostně by měly být řešeny i další důležité oblasti, kde byl zaznamenán malý nebo žádný pokrok, jako je boj proti korupci. Pokud jde o řešení nejen těchto, ale i dalších otázek, Rada se domnívá, že zintenzivnění spolupráce v oblasti právního státu a základních práv přiblíží Turecko k EU. V této souvislosti bere Rada na vědomí odhodlání Komise dokončit v prvním čtvrtletí roku 2016 přípravné práce v těchto klíčových oblastech, aniž tím jsou dotčeny postoje členských států.
17. Rada odsuzuje veškeré teroristické útoky a násilí páchané v Turecku a vyjadřuje svou solidaritu s tureckým obyvatelstvem. Rada se zavazuje, že podpoří boj proti terorismu za předpokladu, že budou dodržována lidská práva, základní svobody a mezinárodní právo.
18. Pokud jde o situaci na jihovýchodě Turecka, Rada vyzývá k okamžitému ukončení teroristického násilí a naléhavě vyzývá zúčastněné strany, aby obnovily mírová jednání s cílem dosáhnout trvalého politického řešení kurdské otázky. To by mohlo ukončit související terorismus a usnadnit hospodářský a sociální rozvoj tohoto regionu.

19. Pokud jde o uvolnění vízového režimu, Rada konstatuje, že úspěšné provádění společného akčního plánu EU a Turecka pro uprchlíky a řízení migrace by mohlo přispět k rychlejšímu plnění plánu uvolnění vízového režimu s ohledem na všechny zúčastněné členské státy. Rada vyjadřuje politování nad jednostrannými prohlášeními Turecka v tomto ohledu, jež nemají žádný právní účinek, a zdůrazňuje, že je nezbytné plně a účinně provádět jak readmisní dohodu, tak plán uvolnění vízového režimu ve vztahu ke všem členským státům, včetně spolupráce v otázkách spravedlnosti a vnitřních věcí a nediskriminačního bezvízového přístupu na turecké území pro občany všech členských států EU. Kromě této otázky je nadále prioritou i odpovídající provádění existujících dvoustranných readmisních dohod a ustanovení, která jsou obsažena v obdobných dohodách mezi Tureckem a členskými státy EU, jakož i posílená správa společných hranic se všemi členskými státy EU. Rada se zájmem očekává nadcházející zprávy Komise o pokroku Turecka, pokud jde o plnění požadavků uvedených v plánu uvolnění vízového režimu v roce 2016.
20. Rada v souladu s rámcem pro jednání a předchozími závěry Evropské rady a Rady opakuje, že je třeba, aby se Turecko jednoznačně zavázalo k dobrým sousedským vztahům a k mírovému urovnávání sporů v souladu s Chartou Organizace spojených národů s tím, že se v případě potřeby obrátí na Mezinárodní soudní dvůr. Unie v této souvislosti znovu vyjadřuje značné znepokojení a důrazně vyzývá k tomu, aby se Turecko vyhnulo jakýmkoli hrozbám či opatřením přímo namířeným proti některému členskému státu, zdrojům konfliktu nebo jednáním, jež nepříznivě ovlivňují dobré sousedské vztahy a mírové urovnání sporů. EU kromě toho opět zdůrazňuje všechna svrchovaná práva členských států EU. Patří k nim mimo jiné právo uzavírat dvoustranné dohody a provádět průzkum přírodních zdrojů a využívat jich v souladu s *acquis* EU a s mezinárodním právem, včetně Úmluvy OSN o mořském právu; EU rovněž zdůrazňuje potřebu respektovat svrchovanost členských států nad jejich teritoriálními vodami a vzdušným prostorem. Rada připomíná, že Evropská rada ve svých závěrech ze dne 24. října 2014 vyjádřila vážné znepokojení nad obnovením napětí ve východním Středomoří a naléhavě vyzvala Turecko ke zdrženlivosti a k respektování svrchovanosti Kypru v jeho teritoriálních vodách a svrchovaných práv Kypru v jeho výlučné ekonomické zóně.

21. Rada připomíná své závěry ze dne 11. prosince 2006 a prohlášení ze dne 21. září 2005 a s hlubokým politováním konstatuje, že Turecko i přes opakované výzvy nadále odmítá splnit svůj závazek ohledně plného a nediskriminačního provádění dodatkového protokolu k dohodě o přidružení vůči všem členským státům, přičemž splnění tohoto závazku by mohlo představovat výrazný impuls v procesu jednání. Nedojde-li v této otázce k pokroku, zachová Rada opatření z roku 2006, což bude mít nadále dopad na celkový pokrok v jednáních. Dále je politováníhodné, že Turecko stále ještě nepokročilo v nezbytné normalizaci svých vztahů s Kyprskou republikou. Rada připomíná svůj postoj, pokud jde o přistoupení členských států EU k mezinárodním organizacím. Rada opětovně uvádí, že nezbytnou součástí procesu přistoupení je uznání všech členských států. Rada vyzývá Komisi, aby i nadále pozorně sledovala všechny otázky, na něž se vztahuje prohlášení ze dne 21. září 2005, a aby o nich konkrétně informovala ve své příští výroční zprávě. Na tomto základě bude Rada v souladu s příslušnými závěry nadále pozorně sledovat a posuzovat dosažený pokrok. Rada opakuje svou výzvu, aby bylo neprodleně dosaženo pokroku.
22. Rada vítá angažovanost stran v souvislosti s řešením kyperské otázky, jak ukazuje společné prohlášení ze dne 11. února 2014 a znovu potvrzuje prohlášení ze dne 30. října 2015. S ohledem na povzbudivý vývoj v uplynulém roce a jak je zdůrazněno v rámci pro jednání, Rada očekává, že Turecko bude aktivně podporovat probíhající jednání, jejichž cílem je dosažení spravedlivého, komplexního a proveditelného urovnání kyperského problému v rámci OSN, a to v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN a při dodržování zásad, na nichž je Unie založena. Zásadní význam má i nadále odhodlání Turecka konkrétním způsobem přispět k takovému komplexnímu urovnání.

ČERNÁ HORA

23. Rada vítá pokračující pokrok v přístupových jednáních s Černou Horou. Rada bere s uspokojením na vědomí zlepšení právního rámce v oblasti právního státu a úsilí o zřízení nových institucí. Pro celkové tempo jednání je nyní zásadní, aby celý systém právního státu dosáhl konkrétních výsledků, zejména pokud jde o úspěšnost boje proti korupci a organizované trestné činnosti. Je třeba vyvinout další úsilí s cílem zajistit svobodu projevu a sdělovacích prostředků, pokračovat v reformě veřejné správy, posílit nezávislost institucí a zároveň zlepšit podnikatelské prostředí.
24. Rada vyzývá všechny politické strany, aby prokázaly odpovědnost a znovu se zapojily do konstruktivního dialogu, přičemž hlavní fórum pro politické debaty představuje parlament. Kromě toho bude důležité zajistit plné provedení nového volebního zákona.
25. Rada bere s uspokojením na vědomí pozitivní úlohu Černé Hory, pokud jde o další rozvoj regionální spolupráce a dobrých sousedských vztahů. Rada navíc vyjadřuje Černé Hoře uznání za její spolupráci v zahraničněpolitických otázkách, a zejména její plný soulad s postoji EU v oblasti zahraniční politiky.
26. Rada se zájmem očekává příští zasedání přístupové konference, které se bude konat dne 21. prosince 2015, a to s cílem otevřít další kapitoly jednání.

SRBSKO

27. Rada vítá významné kroky, které Srbsko v uplynulém roce učinilo a které umožnily, aby na přístupové konferenci konající se dne 14. prosince 2015 byly otevřeny první kapitoly jednání o přistoupení k EU. Rada bere s uspokojením na vědomí, že Srbsko předložilo akční plány týkající se kapitol 23 (soudnictví a základní práva) a 24 (spravedlnost, svoboda a bezpečnost), které by se měly stát jasným vodítkem pro budoucí reformy a měly by umožnit dosažení uspokojivých výsledků v těchto oblastech. Rada připomíná, že pokrok v těchto kapitolách bude nutně vázán na celkový pokrok v jednáních.

28. Rada vyzývá Srbsko, aby pokračovalo v této pozitivní dynamice a zintenzívnilo legislativní reformy a jejich účinné provádění v klíčových oblastech reformy soudnictví, v boji proti korupci a organizované trestné činnosti a v oblasti svobody projevu a sdělovacích prostředků. Zvláštní pozornost je třeba věnovat plnému dodržování základních práv, včetně ochrany nejzranitelnějších skupin obyvatelstva, zejména Romů, jakož i účinnému provádění právních předpisů týkajících se ochrany menšin, nediskriminačnímu zacházení s národnostními menšinami v celém Srbsku, zejména v oblastech vzdělávání, používání menšinových jazyků, přístupu ke sdělovacím prostředkům a bohoslužbám v menšinových jazycích, boji proti diskriminaci na základě sexuální orientace nebo genderové identity. Rada se zájmem očekává, že Srbsko předloží již naplánované strategické dokumenty. Dalšího pokroku je zapotřebí rovněž v oblasti nezávislosti demokratických institucí, v oblasti veřejné správy, jakož i při vytváření fungujícího tržního hospodářství a zlepšování podnikatelského prostředí.
29. Rada vítá významný pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci dialogu pod záštitou EU a který představují zejména dohody ze dne 25. srpna. Rada naléhavě vyzývá Srbsko, aby urychleně provedlo svou část těchto dohod a konstruktivně spolupracovalo s Kosovem při vypracovávání a provádění dohod budoucích. Srbsko se musí nadále aktivně a konstruktivně účastnit procesu normalizace vztahů s Kosovem, který zaznamenal významný pokrok, zejména pokud jde o dohody dosažené dne 25. srpna 2015. Rada bude nadále pečlivě sledovat pokračující angažovanost Srbska k dosažení viditelného a udržitelného pokroku v normalizaci vztahů s Kosovem, včetně toho, že budou v dobré víře prováděny všechny dosud dosažené dohody, tak aby Srbsko a Kosovo mohly pokračovat ve své nastoupené evropské cestě a současně se zamezilo tomu, aby se mohly v tomto úsilí vzájemně blokovat, přičemž cílem je, aby obě země mohly plně vykonávat svá práva a plnit své povinnosti. Rada připomíná, že pokrok v přístupových jednáních se Srbskem bude v souladu s rámcem pro jednání nutně vázán na pokrok v procesu normalizace vztahů s Kosovem podle kapitoly 35.
30. Rada bere s uspokojením na vědomí, že se Srbsko stále více konstruktivně zapojuje do regionální spolupráce. Srbsko by mělo pokračovat v posilování dobrých sousedských vztahů. Rada Srbsko vyzývá, aby v souladu s rámcem pro jednání zajistilo postupné sbližování se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU.

PROCES STABILIZACE A PŘIDRUŽENÍ

BÝVALÁ JUGOSLÁVSKÁ REPUBLIKA MAKEDONIE

31. Rada znovu potvrzuje své závěry o Bývalé jugoslávské republice Makedonii, přijaté v prosinci 2014 a v dubnu a červnu 2015, závazek EU v rámci Soluňské agendy a kandidátský status Bývalé jugoslávské republiky Makedonie. Rada znovu opakuje, že je jednoznačně odhodlána podporovat proces přistoupení Bývalé jugoslávské republiky Makedonie k EU.
32. Rada znovu vyjadřuje vážné znepokojení nad situací v zemi, zejména nad vážnou politickou krizí, která se vyznačuje konfliktní politickou kulturou, nedostatečnou kulturou kompromisu, nedodržováním svobody projevu a nezávislosti soudnictví, jakož i dalším oslabováním důvěry ve veřejné instituce. Rada vítá politickou dohodu z přelomu června a července a bere na vědomí dosud podniknuté kroky k jejímu provádění, včetně návratu opozice do parlamentu a přijetí změn volebního zákona, a v zájmu země a jejích občanů vyzývá k úplnému a konstruktivnímu uplatňování dohody všemi stranami v souladu s dohodnutým harmonogramem a cíli. Rada opětovně vyzývá ke konstruktivnějšímu a inkluzivnějšímu politickému dialogu v rámci země. Rada zdůrazňuje, že je důležité, aby volby v dubnu roku 2016 proběhly věrohodným způsobem a v souladu s mezinárodními normami, a vyzývá všechny strany, aby zajistily rovné podmínky a volební reformy podle doporučení OBSE/ODIHR.
33. Rada znovu opakuje, že je nezbytné, aby byla bez jakýchkoliv překážek důkladně a nezávisle prošetřena obvinění z protiprávního jednání, které vyšlo najevo na základě odposlechů, i související nedostatky v oblasti dohledu, a vítá jmenování zvláštního státního zástupce, který má posoudit právní odpovědnost, a zřízení parlamentní vyšetřovací komise, která se bude zabývat politickou odpovědností. Vyzývá příslušné orgány, aby podpořily nezávislé fungování těchto subjektů.
34. Rada znovu vybízí příslušné orgány, aby plně prošetřily události, k nimž došlo ve dnech 9. a 10. května 2015 ve městě Kumanovo, a to objektivním a transparentním způsobem.

35. Rada znovu vyzývá všechny strany, aby dodržely svůj závazek plnit naléhavé priority v oblasti reform, řešit systémové otázky právního státu, včetně porušování základních práv, nezávislosti soudnictví, svobody sdělovacích prostředků, voleb, korupce, politizace státních institucí a stírání hranic mezi činnostmi státu a stran a nedostatků v oblasti dohledu. S ohledem na potřebu posoudit systémové nedostatky v oblasti spravedlnosti, boje proti korupci, základních práv a vnitřních věcí, jak jsou uvedeny v naléhavých prioritách v oblasti reform, vítá Rada záměr Komise tyto oblasti nadále podrobně sledovat, mimo jiné v rámci dialogu na vysoké úrovni o otázce přistoupení.
36. Je třeba urychleně dokončit přezkum ochridské rámcové dohody a provést doporučení, která jsou v ní obsažena.
37. Jak bylo uvedeno v předchozích závěrech Evropské rady a Rady, nadále má zásadní význam udržování dobrých sousedských vztahů, včetně dojednaného a vzájemně přijatelného řešení otázky názvu, a to pod záštitou OSN. Rada v této souvislosti pozitivně hodnotí příslušný závazek vedoucích představitelů hlavních politických stran v rámci dohody ze dne 2. června. Je třeba bezodkladně dovést ke konečnému závěru dlouhodobé diskuse o otázce názvu. Je nezbytné vyvarovat se opatření a prohlášení, která mají na dobré sousedské vztahy negativní dopad. Rada bere na vědomí pokračující kontakty na vysoké úrovni a odborné kontakty mezi Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií a Bulharskem, jejichž cílem je posílit dobré sousedské vztahy, a se zájmem očekává, že vyústí v konkrétní výsledky.
38. Rada bere na vědomí, že Komise je připravena doporučit zahájení přístupových jednání s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií pod podmínkou, že bude nadále prováděna politická dohoda z přelomu června a července a bude zaznamenán podstatný pokrok v provádění naléhavých priorit v oblasti reform.
39. V souladu se svými závěry z prosince 2014 a stanovenými podmínkami se Rada vrátí k otázce Bývalé jugoslávské republiky Makedonie po volbách, které se v této zemi budou konat v dubnu 2016, a to na základě aktuálních informací, které by Komise měla poskytnout před začátkem léta.

ALBÁNIE

40. Rada vítá trvalý pokrok, jehož Albánie dosáhla při řešení klíčových priorit v zájmu zahájení přístupových jednání, zejména pokrok v reformě veřejné správy a v přípravách na důkladnou reformu soudního systému, a vyzývá Albánii, aby ve svém úsilí pokračovala.
41. Rada připomíná, že zahájení přístupových jednání bude v souladu se zavedenými postupy posouzeno Evropskou radou, jakmile Komise usoudí, že Albánie dosáhla nezbytné úrovně souladu s kritérii pro členství. Rada připomíná své dřívější závěry, včetně závěrů z června 2014, a znovu opakuje, že pro zahájení přístupových jednání bude muset Albánie splnit pět klíčových priorit a že Komise se vyzývá k tomu, aby kromě zprávy z roku 2016 komplexním a podrobným způsobem informovala o pokroku Albánie při plnění klíčových priorit. Rada rovněž připomíná, že musí být zajištěno trvalé, komplexní a inkluzivní plnění klíčových priorit.

Rada konstatuje, že v kontextu těchto klíčových priorit bude třeba vyvinout další úsilí, zejména přijmout soubor soudních reforem, a dále pokročit, aby mohlo být v boji proti korupci a organizované trestné činnosti, včetně boje proti obchodu se zbraněmi a s drogami, dosaženo uspokojivých výsledků v oblasti proaktivního vyšetřování, stíhání a pravomocných odsouzení na všech úrovních. Rada zdůrazňuje, že reforma soudnictví je klíčovým předpokladem dalšího pokroku v procesu přistoupení Albánie k EU a mohla by mít transformační dopad na další reformy. Zároveň Rada opakuje, že je třeba přijmout účinná legislativní a politická opatření k posílení ochrany lidských práv a antidiskriminační politiky, mimo jiné pokud jde o otázku rovného zacházení se všemi menšinami a přístupu jejich příslušníků k právům v celé Albánii, jakož i k zajištění výkonu vlastnických práv.

42. Rada se zájmem očekává přijetí a provedení právních předpisů týkajících se vyloučení pachatelů trestných činů z výkonu veřejné funkce, což by mělo posílit důvěru občanů v jejich politické představitele a veřejné instituce. Znovu opakuje, že Albánie by měla usilovat o hospodářské reformy zaměřené na zvýšení konkurenceschopnosti, a vyzývá Albánii, aby se i nadále zabývala vysokým podílem neformální ekonomiky a zlepšila podnikatelské a investiční prostředí, kde je zapotřebí další úsilí.
43. Rada zdůrazňuje, že k zajištění pokroku na cestě do EU bude zcela zásadní konstruktivní a udržitelný dialog mezi vládou a opozicí ohledně reforem souvisejících s EU.
44. Rada vítá pokračující konstruktivní zapojení Albánie do regionální spolupráce a zdůrazňuje, že je důležité zajistit dobré sousedské vztahy, které mají i nadále zásadní význam. Rada rovněž oceňuje, že Albánie nadále postupuje plně v souladu se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU.

BOSNA A HERCEGOVINA

45. Rada vítá návrat Bosny a Hercegoviny na cestu reforem, která je pro pokrok v procesu integrace do EU zapotřebí. Rada vítá, že orgány Bosny a Hercegoviny přijaly v červenci 2015 program reforem a v říjnu 2015 doprovodný akční plán. Rada konstatuje, že v letošním roce Bosna a Hercegovina vykročila směrem k Unii, a v této souvislosti vyzývá vedoucí představitele této země, aby pozitivní dynamiku udrželi tím, že budou pokračovat v provádění reforem ve spolupráci s občanskou společností. K tomu, aby EU zvážila žádost o členství ze strany Bosny a Hercegoviny, je v souladu s předchozími závěry Rady, zejména závěry z prosince 2014, zapotřebí významný pokrok v provádění programu reforem.

46. Rada proto vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby nadále plnily písemný závazek tím, že budou pokračovat v přijímání a provádění nezbytných reforem, zejména v oblasti právního státu, včetně boje proti korupci a organizované trestné činnosti, reformy veřejné správy, jakož i sociálně ekonomických reforem. Rada bere se znepokojením na vědomí nedodržování podmínek, pokud jde o výkon práva na svobodu projevu a svobodu sdělovacích prostředků. K tomu, aby byla země schopna čelit výzvám na cestě do Evropské unie, bude rovněž zapotřebí posílit veřejnou správu a zavést funkční a účinnou správu na všech úrovních a zároveň urychleně zřídit účinný mechanismus pro koordinaci záležitostí souvisejících s EU. Pokrok v tomto směru otevře Bosně a Hercegovině cestu k tomu, aby mohla plně využívat dostupného financování ze strany EU.
47. Rada připomíná, že až bude žádat Komisi o stanovisko k žádosti o členství, vyzve ji, aby zvláštní pozornost věnovala výkonu soudního rozhodnutí ve věci Sejdić a Finci.
48. Rada znovu opakuje, že po vstupu dohody o stabilizaci a přidružení v platnost by Bosna a Hercegovina měla plně dodržovat své závazky a povinnosti vyplývající z této dohody, přičemž bezodkladně by měla splnit ty závazky, jež se týkají úpravy dohody o stabilizaci a přidružení z důvodu přistoupení Chorvatska k EU. Plné provádění dohody o stabilizaci a přidružení, včetně uvedené úpravy, je důležitou součástí závazku země v rámci procesu integrace do EU.
49. Rada připomíná, že strukturovaný dialog o oblasti spravedlnosti je nástrojem k řešení přetrvávajících nedostatků v soudnictví Bosny a Hercegoviny v souladu s doporučeními Benátské komise z roku 2013. Rada opětovně vyjadřuje vážné znepokojení ohledně příprav na uspořádání referenda v samosprávném celku (tzv. entitě) Republiky srbské o soudnictví na úrovni státu. Konání takového referenda by zpochybnilo soudržnost, svrchovanost a územní celistvost Bosny a Hercegoviny. Mohlo by rovněž ohrozit snahy o zlepšení socioekonomické situace všech občanů Bosny a Hercegoviny a o dosažení dalšího pokroku v integraci do EU.

KOSOVO

50. Rada bere plně na vědomí, že v říjnu byla podepsána dohoda o stabilizaci a přidružení s Kosovem. Tato výlučná dohoda EU představuje první komplexní dohodu mezi EU a Kosovem. Jejím nadcházejícím uzavřením, vstupem v platnost a provedením není dotčen postoj členských států k otázce statusu. Rada s ohledem na připravovanou zprávu Komise o pokroku Kosova při plnění požadavků plánu uvolnění vízového režimu zdůrazňuje, že je důležité splnit veškeré podmínky stanovené pro uvolnění vízového režimu, a vybízí Kosovo, aby pokračovalo ve svém úsilí o dosažení pokroku v tomto procesu. Záměrem Rady obnovit jednání o rámcové dohodě umožňující Kosovu účastnit se programů Evropské unie není dotčen postoj členských států k otázce statusu.
51. Rada vítá rozhodnutí Kosova zřídit specializované senáty a vyzývá Kosovo k neprodlenému dokončení všech postupů, aby tyto specializované senáty mohly začít fungovat co nejdříve.
52. Současná patová politická situace v Kosovu musí být rychle vyřešena. Rada odsuzuje použití násilí, zejména k politickým účelům, a obstrukce opozičních stran v parlamentu a vyzývá k jejich okamžitému zastavení. Rada vyzývá k dodržování zásad právního státu a k obnovení normální činnosti parlamentu v souladu s příslušnými pravidly a postupy. Všechny dotčené strany by měly problémy řešit v rámci společného úsilí prostřednictvím politického dialogu a urychleně zahájit provádění všech aspektů evropského programu reforem přijatého Kosovem.

53. Rada vyzývá Kosovo, aby se zaměřilo na provádění komplexních reforem nezbytných k tomu, aby splnilo své závazky vyplývající z dohody o stabilizaci a přidružení. K vyřešení této otázky a četných problémů Kosova bude zapotřebí silná politická vůle Kosova a stálá pomoc EU. Zvláštní pozornost by měla být věnována posílení právního státu, včetně nezávislosti soudnictví. Kosovo musí zintenzivnit boj proti organizované trestné činnosti a proti korupci a dosáhnout uspokojivých výsledků v úspěšném stíhání osob v exponovaných případech. Přednostně je třeba provést důležité reformy, jako je volební reforma a reforma veřejné správy. Na celém území Kosova by měla být účinně prosazována a chráněna lidská práva a plně chráněno by mělo být i kulturní a náboženské dědictví. V této souvislosti Rada bere s uspokojením na vědomí nedávné závazky Kosova. Mělo by být řešeno začlenění a ochrana příslušníků menšin a zranitelných skupin, jakož i posilování sociální soudržnosti.
54. EU bude i nadále podporovat socioekonomický rozvoj Kosova jakožto součást jejího evropského programu reforem, a to i prostřednictvím finanční a technické pomoci. Rada vyzývá Kosovo, aby využilo program hospodářských reforem na rok 2016 jako platformu pro růst a zaměstnanost. Program by měl zohledňovat doporučení uvedená ve společných závěrech hospodářského a finančního dialogu mezi EU a zeměmi západního Balkánu z května 2015. V tomto rámci Rada naléhavě vyzývá Kosovo, aby řešilo socioekonomické otázky, které se přímo dotýkají občanů, a získalo pro tento program reforem širokou podporu veřejnosti. Plně funkční by měly být regulační a kontrolní orgány. Kosovo musí splnit svůj závazek vyřadit z provozu největší zdroj znečištění na západním Balkáně, elektrárnu Kosovo A, a provést její sanaci.

55. Rada vítá významný pokrok v rámci dialogu pod záštitou EU, zejména pokud jde o dohody dosažené dne 25. srpna 2015. Rada naléhavě vyzývá Kosovo, aby urychleně provedlo svou část těchto dohod a konstruktivně spolupracovalo se Srbskem při vypracovávání a provádění dohod budoucích. Kosovo se musí nadále aktivně a konstruktivně účastnit procesu normalizace vztahů se Srbskem. Rada bude nadále pečlivě sledovat pokračující angažovanost Kosova v zájmu dosažení viditelného a udržitelného pokroku v normalizaci vztahů se Srbskem, včetně toho, že budou v dobré víře prováděny všechny dosud dosažené dohody, tak aby Kosovo a Srbsko mohly pokračovat ve své nastoupené evropské cestě a současně se zamezilo tomu, aby se mohly v tomto úsilí vzájemně blokovat, přičemž cílem je, aby obě země mohly plně vykonávat svá práva a plnit své povinnosti. Rada připomíná, že pokrok v procesu normalizace vztahů se Srbskem je základním principem dohody o stabilizaci a přidružení, a klade důraz na rozvoj vztahů a spolupráci mezi EU a Kosovem.
56. Kosovo by mělo pokračovat v úzké a účinné spolupráci s misí EULEX a aktivně přispívat k plnému a neomezenému výkonu mandátu této mise, včetně revidovaného mandátu po červnu 2016.
-